

JEZIKOVNE PRAVICE – GÉRONSKI MANIFEST

Pred petnajstimi leti je Univerzalno deklaracijo o jezikovnih pravicah v Barceloni razglasil Odbor za prevode in jezikovne pravice Mednarodnega PEN. Danes ta isti Odbor na sestanku v Gérone potrjuje Manifest, ki uveljavlja deset temeljnih načel te Univerzalne deklaracije.

1. Jezikovna raznolikost je univerzalna dediščina, ki jo je treba ceniti in varovati.
2. Spoštovanje vseh jezikov in vseh kultur je temeljno za graditev in vzdrževanje dialoga in miru na svetu.
3. Vsi posamezniki se naučijo govoriti v okrilju skupnosti, ki jim daje življenje, jezik, kulturo in identiteto.
4. Različni jeziki in različni načini govorjenja niso le sredstva za komuniciranje; so tudi okolje, v katerem ljudje odraščajo in so zgrajene kulture.
5. Vsaka jezikovna skupnost ima pravico, da uporablja svoj jezik kot uradni jezik na svojem ozemlju.
6. Šolski pouk mora prispevati k izboljšanju prestiža jezika, ki ga govori jezikovna skupnost na ozemlju.
7. Za državljane je zaželeno, da na splošno znajo različne jezike, ker to spodbuja empatijo in intelektualno odprtost, hkrati pa prispeva h globljemu poznavanju svojega lastnega jezika.
8. Prevajanje besedil, zlasti velikih del različnih kultur, je zelo pomembna prvina v procesu, ki je potreben za boljše razumevanje en večje spoštovanje med človeškimi bitji.
9. Mediji so privilegirani glasniki za razvijanje in doseganje jezikovne raznolikosti, a tudi za povečevanje njenega prestiža s kompetentnostjo in doslednostjo.
10. Pravico do uporabe in varovanja svojega lastnega jezika morajo priznati Združeni narodi kot eno izmed temeljnih človeških pravic.

www.pen-international.org